

prima instanță: L. Pruteanu
instanța de apel: N. Cernat, L. Bulgac, A. Pahopol

dosarul nr. 2r-422/15

DECIZIE

27 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Tamara Chișca-Doneva
Valentina Clevadî

examinând recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Iurie Grițenco,
reprezentat de avocatul Serghei Mocanu împotriva Ministerului Justiției al
Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului
moral

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2015 prin care au
fost restituite ca nemotivate apelurile declarate de Procuratura Generală a
Republicii Moldova și Ministerul Justiției al Republicii Moldova

constată:

La 02 septembrie 2014, Iurie Grițenco, reprezentat de avocatul Serghei
Mocanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al
Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului
moral.

În motivarea acțiunii a invocat că la 28 august 2013, SUP al Inspectoratului
de Poliție Rîșcani al DP mun. Chișinău a pornit urmărirea penală în baza art. 186
alin. 2 lit. b), c), d) din Codul penal, cauzei fiindu-i atribuit numărul 2013021923.

Susține că la 15 noiembrie 2013, în temeiul ordonanței OUP al SUP al
Inspectoratului de Poliție Rîșcani al DP mun. Chișinău, Elena Stanciu din
28 august 2013 la domiciliul reclamantului din bd. Moscovei, 14, ap. 52 mun.
Chișinău, colaboratorii detașamentului cu destinație specială „Fulger” și
colaboratorii Inspectoratului de Poliție Rîșcani al DP mun. Chișinău au efectuat
ilegal o percheziție și au avut un comportament inadecvat față de dânsul
înjosindu-i onoarea și demnitatea.

Afirmă că prin ordonanța OUP al SUP al Inspectoratului de Poliție Rîșcani
al DP mun. Chișinău, Isac Victor, din 07 martie 2014, dânsul a fost recunoscut în
calitate de bănuț pe cauza penală nr. 2013021923.

Menționează că prin ordonanța procurorului în Procuratura sect. Rîșcani
mun. Chișinău, Oleg Oală, din 25 aprilie 2014, în temeiul art. 284 alin. 2 pct. 1

CPC, dânsul a fost scos de sub urmărire penală pe cauza penală nr. 2013021923 pe motiv că s-a constatat că fapta nu a fost săvârșită de el.

Consideră incontestabil faptul că fără careva motiv rezonabil în lipsa unor probe pertinente, în scop de a-l umili, dânsul a fost tras ilegal la răspundere penală de organul de urmărire penală pe cauza penală nr. 2013021923, fiind efectuată ilegal percheziție la domiciliu lui.

Remarcă că în timpul efectuării acțiunilor de urmărire penală, a fost nevoit să suporte umilință și disconfort enorm din care motiv a primit traume psihologice sub forma de stare de stres, care sunt iremediabile.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art.5-7, 83, 90, 94, 123, 166, 167 CPC, art.8, 11, 14, 616, 1399, 1405, 1422, 1423 Cod civil, art. 1, 2, 3 lit. f), 6, 7, 10, 11 Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești

Solicită admiterea acțiunii, încasarea din contul bugetului de stat cu titlu de prejudiciu material suma de 4000 lei și cu titlu de prejudiciu moral suma de 30000 lei, precum și toate cheltuielile de judecată.

Prin încheierea protocolară din 07 noiembrie 2014 a fost admis demersul reprezentantului Ministerului Justiției al RM, atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu Procuratura Generală.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 17 ianuarie 2015 a fost admisă parțial acțiunea, încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM în beneficiul reclamantului Iurie Grițenco prejudiciul material cauzat în mărime de 4000 lei, prejudiciul moral în mărime de 3000 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 3000 lei, în total 10000 lei.

La 19 ianuarie 2015, Procuratura Generală a RM a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii depuse de Iurie Grițenco.

La 16 februarie 2015, Ministerul Justiției al RM a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii depuse de Iurie Grițenco.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2015 nu s-a dat curs cererii de apel, acordat apelanților Procuratura Generală a RM și Ministerul Justiției al RM, termen pentru prezentarea apelurilor motivate, în limba de stat, până la prima ședință fixată de instanța de apel pentru data de 21 aprilie 2015 orele 10.00, explicat apelanților că în caz contrar apelul va fi restituit.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2015 au fost restituite ca nemotivate apelurile declarate de Procuratura Generală a RM și Ministerul Justiției al RM.

La 28 aprilie 2015, Ministerul Justiției al RM a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Susține că în aparență, instanța de apel a respectat prevederile art. 368 alin. (1) și 369 alin. (1) lit. a) CPC, adică când cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor, respectiv, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în acest sens.

Consideră esențial și faptul că instanța de apel nu a expediat în adresa recurentului nici citația pentru ședința din 21 aprilie 2015, nici încheierea din 17 martie 2015.

Afirmă că instanța de apel a încălcat flagrant prevederile articolului 100, 101 CPC, creând astfel o situație defavorabilă părâtului și intervenientului accesoriu în raport cu reclamantul cauzei.

Menționează că nu a recepționat nici până în prezent încheierile Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2015 și 21 aprilie 2015.

În conformitate cu art. 425 al CPC RM, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele cauzei rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților la 22 aprilie 2015, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele pricinii (f. d. 72).

Prin urmare, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 28 aprilie 2015, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea în parte a încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

După cum denotă actele cauzei, Ministerul Justiției al RM și Procuratura Generală a RM au depus cereri de apel nemotivate împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 17 ianuarie 2015 prin care a fost admisă parțial acțiunea lui Iurie Grițenco, încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM în beneficiul reclamantului Iurie Grițenco prejudiciul material cauzat în mărime de 4000 lei, prejudiciul moral în mărime de 3000 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 3000 lei, în total 10000 lei.

Ca urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2015 nu s-a dat curs cererilor de apel și acordat apelanților Procuratura Generală a RM și Ministerul Justiției al RM, termen pentru prezentarea apelurilor motivate, în limba de stat, până la prima ședință, fixată de instanța de apel pentru data de 21 aprilie 2015 orele 10.00 și explicat apelanților că în caz contrar apelul va fi restituit.

Neajunsurile indicate de către instanța de apel în încheierea din 10 martie 2015 nu au fost, însă, înlăturate de către apelanți în termenul stabilit, respectiv, prin încheierea din 21 aprilie 2015, Curtea de Apel Chișinău, având la bază prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, a restituit cererea de apel depusă de Procuratura Generală a RM și Ministerul Justiției al RM.

Încheierea menționată a fost contestată cu recurs de către Ministerul Justiției al RM.

Instanța de recurs reține că concluzia instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel depusă de către Ministerul Justiției al RM este una justă, care rezultă din aplicarea corectă a prevederilor legale.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) CPC dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Iar dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC prevede că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În interpretarea corectă a prevederilor legale enunțate se evidențiază că apelantului i se acordă un termen pentru înlăturarea neajunsurilor, iar în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor menționate în încheiere, survine sancțiunea pentru neîndeplinirea în termen a actului de procedură, la caz, restituirea cererii de apel.

Materialul probator atestă că încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2015, precum și înștiințarea despre examinarea cauzei în ordine de apel pentru data de 21 aprilie 2015, ora 10:00 în incinta Curții de Apel Chișinău de pe bd. Ștefan cel Mare, 73, sala nr. 1, a fost expediată în adresa părților, inclusiv și a Ministerului Justiției al RM, la data de 18 martie 2015, fapt confirmat prin copia scrisorii nr. 2a-788/14 anexate la materialele pricinii (f. d. 63).

Instanța de recurs consideră ca neîntemeiat argumentul recurentului Ministerul Justiției al RM că încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2015 nu a fost recepționată de către Ministerul Justiției al RM, or pe lângă faptul că aceste afirmații sunt pur declarative, se va reține că Ministerul Justiției al RM, având la cunoștință despre examinarea prezentului litigiu și depunerea încă la 16 februarie 2015 a unei cereri de apel nemotivate împotriva hotărârii primei instanțe, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a depune cererea de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe.

În asemenea împrejurări se constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel nemotivate depusă de Ministerul Justiției al RM, or ultimul nu și-a valorificat dreptul său de a depune apelul motivat împotriva hotărârii primei instanțe.

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel în partea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Iurie Grițenco, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral, în partea prin care a fost restituit ca nemotivat apelul declarat de Ministerul Justiției al RM.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Tamara Chișcă-Doneva

Valentina Clevadi